

En principfast ung man... eller?

Nedanstående notis från år 1903 fångade mitt intresse, denne unge man, boende i byn Alby i Österhaninge, föredrog att i stället för att betala utdömda 50 kronor i förlikning till en granne att ta sig själv av daga.

Hängande död anträffades på torsdagens afton ogifte hemmansägaren Erik Mauritz Eriksson från Ahlby i Österhaninge socken. Eriksson, som var i goda ekonomiska omständigheter, hade i anledning af en tvist med en granne att utbetala 50 kr. i förlikning till denne, men förklarar sig hellre taga lifvet af sig än betala ut dessa penningar. Troligtvis har han begått den hemska handlingen under rusets inflytande, tänkande endast på, att han vore förfördelad. Han var endast 24 år gammal.

Artikeln i tidningen Dagen i november 1903.

Att själva handlingen troligtvis begåtts "under rusets inflytande" framgår men det alternativa beslutet att ta sitt liv istället för att betala måste väl rimligtvis tagits på någorlunda nykter kaluv!

Det synes inte vara bristen på pengar som låg bakom det makabra beslutet!

Erik Mauritz Eriksson var barnbarn till nämndemannen på Alby 1:2, byns största gård på 3/8 mantal, Anders Eriksson, som avlidit 1881.

Gården övergick då till änkan Hedvig och till den ende sonen Erik Andersson, född 1846, som gift sig 1878 med den sex år yngre Anna Lovisa Nilsson från Åhus i Skåne.

Ett år efter bröllopet får de sonen Mauritz .

Mangårdsbyggnaden 1939. Återstår nu bara grunden.

År 1899 avlider fadern Erik men eftersom dennes mor Hedvig, Mauritz' farmor, fortfarande lever ägs nu gården av dessa två.

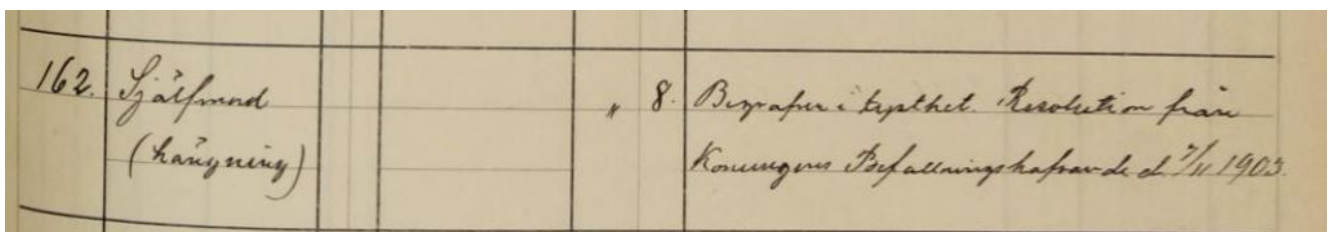
Kvar på gården blir änkan Anna Lovisa.

I detta läge som ägare till 1/4 mantal i byns största gård med en åldrig farmor som äger den resterande åttondelen tar den unge hemmansägaren sitt liv i oktober 1903 för en principfråga (enligt notisen)gällande en skuld på 50 kronor!

De fanns troligen flera underliggande anledningar som vi aldrig kommer att få reda på, han hade inte hunnit bilda familj och hade kanske bekymmer med det.

Kanske kände han ansvaret för att ta över den traditionsbundna f.d. nämndemannagården för tungt när han insåg att den åldrige farmodern var på väg att lämna vilket hon gjorde en månad efter hans självmord.

Ingen känner ju heller till hans mentala status eller hans förhållande till starka drycker i allmänhet.

Begravningen sker i tysthet enligt dödboken 1903.

Vi lär heller aldrig få veta orsaken till skulden men i bouppteckningen som upprättades i januari 1904 finns en skuld på beloppet 50 kronor till grannen Erik Pettersson på Alby 1:3.

I denna bouppteckning framgår att modern Anna Lovisa ärver Mauritz'

kvartsmantal, totala dödsboet värderas netto till 6.800 kronor.

Hon säljer 1908 och flyttar till Stockholm där hon avlider i Katarina fs 1935.

Efter många ägarbyten och avstyckningar, bl.a. Katrineberg och Sofieberg, hamnar familjen Karl Johan Vidlund här år 1925, år 1949 blir familjen Sanderås ägare och 1962 köper Österhaninge kommun gården.

Den uthuslänga som finns kvar idag byggdes ursprungligen 1884.

Bilder och vissa fakta ur Haningegilletts Gårdar i Österhaninge, Kyrkbygden 2, Karin Aspberg.

Haningebygden 36, 2012.